

Legemidler - Apotekstyrt istandgjøring av legemiddeltralle i sengeposter, Elverum-Hamar

D55411

Utgave:
1.01

Gjelder fra:
17.09.2025

Side 1 av 4

Hensikt og omfang

Beskrive ansvar, fordeling av oppgaver og arbeidsflyt når apotekpersonell utfører/bistår med legemiddelhåndteringsoppgaver på medisinnrom.

Gjelder sengeposter i SI Elverum og SI Hamar.

Ansvar/målgruppe

- Apotektekniker har ansvar for å utføre oppgavene som beskrevet i denne rutinen, og ha kjennskap til relevante rutiner for legemiddelhåndtering ved SIHF.
- Sykepleier har ansvar for å kontrollere og supplere klargjorte medisintraller, samt istandgjøre legemidler til pasienter som ankommer etter apotektekniker har avsluttet sitt arbeid.
- Sykepleier har ansvar for faglig vurdering av legemidlene før administrering, samt administrere riktig legemiddel, i riktig dose, til riktig pasient, til riktig tidspunkt og på riktig måte.
- Sykehusapoteker har ansvar for at apotektekniker er opplært til å utføre aktuelle oppgaver, at avtale om tilgang til journal er signert og [Legemidler - Fullmaktsskjema for legemiddelhåndtering, apotektekniker i sengepost SI Elverum og SI Hamar](#) i sykehuset er sendt respektive avdelingssjef for signering.
- Avdelingssjef er ansvarlig for å godkjenne bruk av apotekpersonell og signere [Legemidler - Fullmaktsskjema for legemiddelhåndtering, apotektekniker i sengepost SI Elverum og SI Hamar](#) for apotektekniker i sin avdeling.
- Enhetsleder har ansvar for at denne rutinen gjøres kjent og iverksettes ved enheten.
- Enhetsleder har ansvar for oppæring i enhetens HMS-rutiner

Handling

Generelt

- Sykehusapoteket leverer tjenesten for inneliggende pasienter, ved avtalte sengeposter, alle hverdager mandag til fredag. Sykepleiere har ansvaret for istandgjøring lørdag, søndag og helligdager. Hver avdeling får sitt faste tidspunkt der apotektekniker fra sykehusapoteket er tilgjengelig på medisinnrommet.
- Apotekteknikerne sertifiseres for oppgaven etter gjennomført opplæring i regi av sykehusapoteket. Det skal foreligge en individuell skriftlig fullmakt for legemiddelhåndtering som inkludere fullmakt til å bestille legemidler utenom basislager som er ordinert til enkeltpasienter.
- Apotekteknikerne gis tilgang til medisinnrom og rolle «Apotektekniker» i MetaVision. Sykehusapoteket søker om nødvendige tilganger.
- Apotektekniker legger frem faste legemidler i legemiddeltralle for et døgn frem i tid. Legemidlene må være ordinert og verifiseres elektronisk i MetaVision. Oppgaven dokumenteres med elektronisk signatur for klargjøring i MetaVision.

Utgave: 1.01	Legemidler - Apotekstyrt istandgjøring av legemiddeltralle i sengeposter, Elverum-Hamar	D55411 Side 2 av 4
-----------------	--	-----------------------

- Apotektekniker skal ikke klargjøre legemidler som må dokumenteres ved valg av produkt fra nedtrekksmeny eller fritekst i merknadsfelt.
- Apotektekniker skal ikke utføre tilberedning av legemidler. Apotektekniker fra sykehusapoteket kan derfor ikke utføre dobbeltkontroll for tilberedning.
- Apotektekniker skal alltid utføre egenkontroll og kan utføre dobbeltkontroll ved uttak og kontrolltelling av narkotikaregnskap og for andre oppgaver de selv kan utføre.
- Legemidler klargjort av apotektekniker skal alltid kontrolleres av sykepleier før utlevering til pasient. Oppgaven dokumenteres med «klargjør & bekreft» (når det utføres i forbindelse med administrering) eller «klargjør».
- Ordinasjoner på legemidler kan endres, det kan derfor forekomme uoverenstemmelse mellom hva som er klargjort i legemiddeltrallen av apotektekniker og hva som fortsatt er ordinert på utleveringstidspunktet. Sykepleier som kontrollerer istandgjøringen, utleverer legemidlene og bekrefter i MetaVision har ansvar for at pasienten har fått riktige legemidler i henhold til ordinasjonen på utdelingstidspunktet.
- Det skal ligge et kommunikasjonsskjema på medisinrommet som benyttes av begge parter:
 - Sykepleier angir hvilke senger apotektekniker skal legge for og hvilke senger det ikke skal legges for. Samt eventuelle beskjeder til apotektekniker
 - Apotektekniker krysser av for utført og angir eventuelle behov for oppfølging samt info om bestilte legemidler som ikke er ankommet
 - Apotektekniker starter med sengene som har kryss. Dersom det mangler kryss, har sykepleier og apotektekniker felles ansvar for å avklare om disse er aktuelle før apotektekniker forlater avdelingen
 - Kommunikasjonsskjema oppbevares på medisinrommet til påfølgende dag

Arbeidsoppgaver

Fyller legemiddeltraller

- Apotektekniker benytter navneetikett med strekkode for å hente opp aktuell pasient i MetaVision. Sykepleier må påse at pasientskuff har riktig navnelapp.
- Apotektekniker legger frem og klargjør legemidler i henhold til [Legemidler - Lukket legemiddelsløyfe, arbeidsbeskrivelse for istandgjøring og oppbevaring](#) med noen begrensninger beskrevet i denne prosedyren.
- Apotektekniker kan kun håndtere ferdig doserte legemidler og skal ikke utføre tilberedning av legemidler eller måle opp legemidler.

Legemidler som kan klargjøres av apotektekni­ker

Klargjøre

Alt som fore­ligger i rett dose

- Tabletter/Kapsler
- Plaster
- Stikkpiller
- Ferdigfylt sprøyte der totalmengde tilsvarer dose
 - eks Fragmin/Klexane
- Ferdigblandede infusjonsløsninger
 - eks Paracetamol iv, Metronidazol iv, Fluconazol iv
- Endosepipetter med øyedråper

Ikke klargjøre

Alt som må istand­gjøres umiddelbart før bruk

- Mikstur som må måles opp umiddelbart før bruk
- Ampuller og hetteglass som
 - skal blandes ut i oppløsningsvæske/infusjonsvæske
 - det må trekkes opp delmengder av til injeksjon
- Endosebeholdere som ikke oppfører seg logisk i MetaVision
 - eks Atrovent/Ventolin endosebeholdere
- Dråper på flaske
 - Eks Laxoberal og Øyedråper
- Flerdosebeholdere
 - Eks Insulinpenner
- Salver og kremer
- Kombinasjonspreparater der det benyttes enketkomponenter

- Fremplukkede legemidler verifiseres digitalt ved å skanne hver legemiddeldose på enhetsnivå.
 - Ytterforpakning kan skannes på legemidler som ikke har strekkode på enhetsnivå
 - Legemidler uten strekkode skal ikke klargjøres av apotektekni­ker
- Skannet dose legges umiddelbart til riktig tidspunkt i pasientskuff
 - Faste legemidler som kan klargjøres av apotektekni­ker, men ikke får plass i pasientskuff merkes med MetaVision etikett og legges på avtalt sted
- Overføring av løse tabletter til lynlåspose med etikett fra MetaVision forutsetter strekkode på emballasje og at dosen tilsvarer **en** tablett/kapsel
 - Ved behov for halv tablett eller flere tabletter for å oppnå ordinert dose skal apotektekni­ker ha umiddelbar dobbeltkontroll av annen apotektekni­ker, sykepleier eller farmasøyt som dokumenteres med dobbeltsignering i MetaVision.
- Apotektekni­ker må påse at uttak av A preparater og eventuelt B preparater som regnskapsføres blir kontrollert av en annen apotektekni­ker, farmasøyt eller sykepleier før man avslutter klargjøring for aktuell pasient. Ved avvik i regnskap skal avdelingssykepleier eller assisterende avdelingssykepleier kontaktes.
- Sykepleier skal fortløpende rydde vekk legemidler som ikke blir administrert til pasient. Dersom det ligger igjen legemidler i skuffen fra foregående døgn skal apotektekni­ker ryddes vekk disse før klargjøring påbegynnes for neste døgn. Det avklares med sykepleier om det er greit å rydde vekk dagens doser eller om det er en grunn til at de fortsatt skal ligge der.
- Ved overlapp mellom to døgn der f.eks. både dagens kl. 14 dose og morgendagens kl. 14 må ligge i pasientbeholder skilles disse med en ekstra skråvegg i pasientbeholder (evt. begerglass med info om dato og klokkeslett på beger).
- Apotektekni­ker kan klargjøre ferdigblandede injeksjon-/infusjonsløsninger, men dette forutsetter at ordinert dose tilsvarer en sprøyte/flaske/pose som er entydig merket med preparatnavn og styrke. Ytteremballasje må ha skannbar strekkode.
 - Sprøyte legges i pasientskuff uten ytterligere merking. Klargjort sprøyte som unntaksvis oppbevares på avtalt sted utenom pasientskuff merkes med etikett fra MetaVision
 - Flaske/pose henges på medisintralle eventuelt legges på avtalt sted uten påkoblet infusjonssett. Merkes med etikett fra MetaVision

Utgave: 1.01	Legemidler - Apotekstyrt istandgjøring av legemiddeltralle i sengeposter, Elverum-Hamar	D55411 Side 4 av 4
-----------------	--	-----------------------

Bestille legemidler

- Hvis det ved fremplukk av legemiddel til pasient avdekkes behov for legemiddel som må bestilles utenom basissortiment, bestiller apotektekniker legemidlene i TønSys på vegne av avdelingen.
- Informasjon om bestilte legemidler angis i kommunikasjonsskjema
- Dersom legemidlet ankommer medisinerrommet mens apotektekniker fortsatt er til stede og det er tid til det, klargjøres legemidlet av apotektekniker.
- Ekstrabestillinger som er sendt apoteket på kveld/natt/tidligere på dagen og er ferdige på apoteket tas med til medisinerrommet av apotektekniker ved ankomst.

Orden på legemiddellager

- Apotektekniker følger avdelingens rutiner for renhold og orden på medisinerrommet.
- Sykepleier har ansvar for oppfølging av renhold/kontrollrutiner i medisinerrommet
- Apotektekniker bistår med å holde orden i enhetens ekstra lager/lager for legemidler utenom basissortiment.
- Legemidler utenom basis som er i aktiv bruk legges i enheten/gruppens boks for tilleggsmedisiner i bruk. Når legemidlet ikke lenger er i bruk overføres gjenværende legemiddel til ekstra lager.

Referanser

SI/21.01-06	Legemidler - Egenkontroll og dobbeltdokumentasjon
SI/21.01-07	Legemidler - Narkotikaregnskap
SI/21.01-08	Legemidler - Generisk bytte og valg av preparat ved generisk ordinerings
SI/21.01-13	Legemidler - Legemiddelbehandling, kompetansekrav, opplæring, fullmakt helsepersonell
SI/21.01-14	Legemidler - Legemiddelbehandling, fullmaktsmatrise
SI/21.01-41	Legemidler - Lukket legemiddelbehandling, arbeidsbeskrivelse for istandgjøring og oppbevaring
SI/21.01-66	Legemidler - Medisinerrom, oppbevaring og hygiene
SI/21.05-02	Legemidler - Fullmaktskjema for legemiddelbehandling, apotektekniker i sengepost SI Elverum og SI Hamar

Samarbeidsavtale – Klargjøring av legemidler (trallelegging) mellom Sykehusapotekene HF og Sykehuset Innlandet HF, Divisjon Elverum-Hamar.